

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8P/29/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7821203144
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2022:7821203144.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa K. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. A. XX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny T. na návrh navrhovateľky - matky J. E., rod. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom T.P. A. XX, proti odporcovi - otcovi R. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. XXXX/XX, B., o zvýšenie výživného na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Okresný súd Rožňava m e n í rozsudok Okresného súdu B. sp. zn. 11P/64/2014 - 22 zo dňa 10. 12. 2014 a to tak, že súd z a v ä z u j e otca maloletej R. K., nar. XX.XX.XXXX prispievať na výživu maloletej K. K., nar. XX. XX. XXXX vo výške 100,- Eur/mesačne, od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd v ostatnej časti konanie z a s t a v u j e.

III. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka maloletej sa podaným návrhom domáhala, aby súd zvýšil výživné na maloletú zo strany otca z minimálneho výživného na sumu 100,00 eur mesačne, počnúc od právoplatnosti rozsudku. Svoj návrh odôvodnila tým, že od poslednej súdnej úpravy výživného sa podstatne zvýšili potreby maloletej. Maloletá navštevuje 1. ročník Základnej školy na ulici D. M. T.. Jej výdavky sa zvýšili hlavne s nástupom na základnú školu, ide o výdavky na školské potreby, knihy, písacie potreby, na stravu a oblečenie. Matka maloletej vo svojom návrhu uviedla, že otec sa s maloletou nestretáva, nezaujima sa o ňu, nekupuje jej darčeky na narodeniny ani na Vianoce a svoju vyživovaciu povinnosť si plní iba sporadicky. V súčasnej dobe je poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 275,90 eura na maloletú V. K.Y., nar. XX. XX. XXXX, ktorá pochádza z jej mimomanželského vzťahu s partnerom Q. K., nar. XX. XX. XXXX, pričom má vyživovaciu povinnosť aj voči maloletému C. W., nar. XX. XX. XXXX.

2. Súd uznesením 8P/29/2022 - 27 zo dňa 20.04.2022 ustanovil maloletej kolízneho opatrovníka Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny T. v tomto konaní.

3. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny T. súd zistil, že matka žije v partnerskom zväzku s partnerom Q. K., nar. XX. XX. XXXX z ktorého vzťahu pochádza maloletá V. K., nar. XX. XX. XXXX, pričom s nimi žije aj matkin starší syn C. W., nar. XX. XX. XXXX, ktorý pochádza z matkinho predchádzajúceho vzťahu. Matka je poberateľkou prídavku na dieťa vo výške 76,50 eura, rodičovského príspevku vo výške 275,90 eura a náhradného výživného za neplatené výživné vo výške 29,87 eura, ktoré jej bolo uhrádzané do januára 2022. Kolízny opatrovník poukázal na čas od poslednej úpravy výživného a tiež na opodstatnené zvýšené každodenné výdavky na potreby maloletej vzhľadom na jej

vek, zdravotný stav, plnenie povinnej školskej dochádzky a voľnočasové aktivity, pričom považoval návrh matky na zvýšenie výživného za opodstatnený a navrhol vyhovieť návrhu v celom rozsahu.

4. Z vyjadrenie Základnej školy na Ul. Zlatej v Rožňave zo dňa 22. 04. 2022, ktorú maloletá navštevuje vyplýva, že maloletá má pravidelnú školskú dochádzku, nemá žiadne vymeškané hodiny, je veľmi milá, nevyrušuje, voči spolužiakom sa správa pekne, intelekt má na nízkej úrovni, učivo neovláda. Prebehlo u nej psychologické vyšetrenie, ktoré potvrdilo mentálne postihnutie ľahkého stupňa. Matka sa o maloletú pekne a zodpovedne stará, do školy chodí vždy čisto oblečená. Triedna učiteľka maloletej v správe uviedla, že náklady spojené s návštevou školy na jeden školský rok činia sumu minimálne 600,00 eur, ktoré výdavky sú spojené so stravou v školskej jedálni, školské potreby, úbor, prezúvky, hygienické potreby, oblečenie a iné.

5. Zo správy Sociálnej poisťovne B. zo dňa 25. 04. 2022 vyplýva, že otec maloletej nie je poberateľom dávok v nezamestnanosti ani nemocenských dávok.

6. Zo správy Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny B. zo dňa 25. 04. 2022 vyplýva, že otec maloletej nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, vyradený bol dňa 30. 01. 2015 z dôvodu nespolupráce s úradom, nie je poberateľom žiadnej dávky/príspevku a je evidovaný ako povinná osoba na žiadosti o náhradné výživné za neplatené výživné od 01. 06. 2021 miestne príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny T..

7. Zo správy/šetrenia Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny B. zo dňa 29.04.2022 vyplýva, že otec maloletej žije so svojou družkou a jej maloletým synom F. a ich spoločnou dcérou maloletou M.Ó., pričom dátumy narodenia detí uviesť nevedel. Otec maloletej je nezamestnaný, nie je však evidovaný na úrade práce, občasne chodí na brigády, kde si podľa jeho vyjadrenia zarobí 20 - 30 eur mesačne, na domácnosť neplatí nič. Jeho družka nepracuje, pričom poberá prídavky na deti. Otec s návrhom matky maloletej nesúhlasil. Vyjadril sa, že maloletú nevidel 6-7 rokov, nie je s ňou v telefonickom kontakte a nevie ani presne kde býva. Výživné na maloletú neplatí, podľa jeho vyjadrenia asi 3 roky.

8. Zo správy Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny T. zo dňa 28. 04. 2022 vyplýva, že matka maloletej je poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 280,00 eur od 07/2020, je poberateľkou prídavkov na deti vo výške 77,64 eur od 01/2014 a tiež poberateľkou náhradného výživného vo výške 29,87 eur od júna 2021. Z evidencie uchádzačov o zamestnanie bola vyradená od 29. 10. 2019 z dôvodu, že sa zamestnala.

9. Otec maloletej vo vyjadrení zo dňa 04. 05. 2022 uviedol, že jeho finančná situácia je veľmi zlá, je nemajetný. Je zamestnaný na Dohodu o pracovnej činnosti a navrhol, aby súd určil minimálnu sumu výživného 30 % zo sumy životného minima určenej osobitným predpisom a vo zvyšku návrh matky zamietol, pričom by nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania. Otec maloletej telefonicky dňa 30. 06. 2022 ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní a žiadal, aby súd vykonal pojednávanie v jeho neprítomnosti, pričom zotrval na svojich predchádzajúcich tvrdeniach.

10. Matka maloletej trvala na svojom návrhu, domáhala sa výživného vo výške 100 až 130,- eur mesačne.

11. Kolízny opatrovník maloletej navrhol a zároveň vyjadril svoj súhlas so zvýšením výživného na sumu 100,00 eur na maloletú K. a navrhol využiť princíp potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné, v danom prípade otca maloletej.

12. Súd z pripojeného spisu Okresného súdu B., sp. zn. 11P/64/2014 z rozsudku - čl. 22, zistil, že rozsudkom súdu zo dňa 10. 12. 2014 (právoplatným 19. 12. 2014) bola maloletá K. zverená do osobnej starostlivosti matky, pričom súd otca maloletej zaviazal prispievať na jej výživu minimálnym výživným s účinnosťou od 01. 11. 2014.

13. Otec maloletej vo svojom vyjadrení pred Okresným súdom B. uviedol, že tvrdenia matky nie sú všetky pravdivé. Pravdou je, že platil výživné v minimálnej výške, ale nemal vedomosť o zdravotných problémoch maloletej. K svojmu vzdelaniu uviedol, že má len základné vzdelanie, že nemá odbornú

kvalifikáciu, pracuje ako pomocník strojníka 10 hodín týždenne a má len minimálny príjem. Uviedol, že by mohol pracovať na pile ako pomocný pracovník, ale u súčasného svojho zamestnávateľa vie pracovať iba v rámci dohody, nemá vedomosť o tom, aký by mohol byť jeho príjem, keby pracoval na trvalý pracovný pomer. Iné zamestnanie si nehľadá, ale vzhľadom na výšku jeho príjmu 70,00 eur zvažuje hľadať si prácu niekde vo fabrike v V.. V súvislosti s maloletou potvrdil, že nie je s maloletou v kontakte, nestretáva sa s ňou, ani s matkou maloletej, má svoj vlastný život. Vyživovaciu povinnosť voči maloletej si neplní, pretože má nedostatočný príjem a pre neho je problém plniť si vyživovaciu povinnosť na maloletú aj v minimálnej výške. Ohľadne neplnenia si vyživovacej povinnosti už bol vypočutý aj na polícii.

14. Podľa ustanovenia § 111 ods. 1 písm. c), Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o výžive maloletého.

15. V zmysle ustanovenia § 78 ods. 1 až 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

16. V zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. V zmysle ustanovenia § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

18. V zmysle ustanovenia § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti a možnosti a majetkové pomery, je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopnosti, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. V zmysle čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd, je garantované právo rodičov vychovávať svoje deti a naopak deťom sa potom zaručuje právo na rodičovskú starostlivosť a výchovu. Tento ústavné zaručený princíp ochrany práv teda zahŕňa zo strany rodičov zabezpečenie podmienok materiálnej a nemateriálnej povahy na to, aby dieťa mohlo dostatočne rozvíjať svoje možnosti a schopnosti vedúce k jeho uplatneniu v spoločnosti.

20. Povinnosťou súdu je vždy prihliadnuť na celkové majetkové pomery a tzv. potencialitu príjmu povinného, t.j. k jeho zjavne nevyužitým schopnostiam, pretože potenciálny príjem nie je to, čo povinný skutočne zarobí, ale to, či je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosť a pracovné skúsenosti a situáciu na trhu práce. (Rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 7CoP/36/2022 - 152 zo dňa 24.05.2022). Súd musí vždy podrobne skúmať tieto dôvody. Otec doposiaľ nepreukázal, že by mu bránili vo využití jeho schopností objektívne prekážky, pre ktoré by nemohol vykonávať inú prácu. Pokiaľ by mal záujem si plniť zodpovedne svoju vyživovaciu povinnosť, aktívne by sa zapájal aj do pracovnej činnosti. On sa však žiadnym spôsobom o prácu nezaujíma, pritom nemá zdravotné problémy. Súd je toho názoru, že má možnosť sa uchádzať aj o iné zamestnanie prípadne aj mimo svojho regiónu, pokiaľ by nebola pre neho pracovná ponuka v jeho regióne.

21. Súd poukazuje aj na ustálenú judikatúru vyšších súdnych autorít, podľa ktorých, založenie si rodiny a narodenie dieťaťa zakladá jeden z najvýznamnejších a zákonom chránených zodpovednostných vzťahov. Rodič splodením dieťaťa preberá na seba zodpovednosť, ktorá ho sprevádza po celý život, preto je jeho povinnosťou, aby maximalizoval svoje úsilie a dokázal svoje záväzky a povinnosti za každých okolností splniť. Rodič, ktorému pribudne ďalšia vyživovacia povinnosť k dieťaťu z iného rodinného vzťahu, je povinný prispôbiť svoj životný štandard novovzniknutým okolnostiam a tento primerane znížiť, resp. pokiaľ svoj štandard znižovať nechce, zvýšiť svoju aktivitu smerom k získaniu takej adekvátnej práce, ktorej finančné ohodnotenie na primerané a zodpovedajúce zabezpečenie potrieb všetkých na neho odkázaných osôb bude postačovať (rozsudok Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 1CoP/258/2018 zo dňa 07.05.2019).

22. Z prevedeného dokazovania vyplýva, že od poslednej súdnej úpravy výživného, ktorá bola v roku 2014, sa podstatne zmenili pomery na strane maloletej. Odôvodnené potreby maloletej sa zvýšili v dôsledku jej rastu, dospievania a tiež aj v spojitosti s návštevou školy. Na zvýšených potrebách maloletej sa majú podieľať obidvaja rodičia, podľa svojich majetkových, finančných a zárobkových pomerov, s prihliadnutím aj na ich ďalšie vyživovacie povinnosti. Matka maloletej si voči nej plní vyživovaciu povinnosť aj svojou osobnou starostlivosťou o ňu. Otec maloletej má už aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť, avšak iné zamestnanie - adekvátnu prácu, ktorou by získal lepšie finančné ohodnotenie, si nehľadá a ani nezvyšuje svoju aktivitu k tomu, aby zodpovedne zabezpečil potreby maloletých detí. Súd vychádzajúc zo všetkých skutočností, s prihliadnutím na vek maloletej, jej odôvodnené potreby, ako aj na potencialitu príjmu otca maloletej, zvýšil výživné na maloletú zo strany otca tak, ako to žiadala matka maloletej vo výške 100,00 eur/mesačne, ktoré výživné takto zodpovedá odôvodneným potrebám maloletej s prihliadnutím na finančné pomery rodičov. Súd pritom vychádzal z potencionalných schopností otca, z jeho možností uplatniť sa na širšom trhu práce pri zvolení aktívneho prístupu, pričom súd neprihliadol na jeho deklarované príjmové a majetkové pomery. V súvislosti s určením výživného v prípade otca a uplatnenia princípu pontecionality príjmov osoby povinnej platiť výživné, ktorý spočíva v tom, že súd prihliada nielen na skutočné príjmy povinného, ale vychádza hlavne z jeho potencionalných príjmov, ktoré by povinný mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav a schopnosti. Súd má z vykonaného dokazovania preukázané, že otec maloletej má možnosť sa riadne zamestnať a nielen vykonávať prácu len na základe dohody o vykonaní práce, prípadne aj v inom odbore, ako aj sám uviedol, vo fabrike v Malackách, kde by dosahoval vyšší príjem. Je teda v možnostiach a schopnostiach otca reálne sa zamestnať a zabezpečiť si takú pracovnú pozíciu a tomu zodpovedajúce mzdové ohodnotenie, aby plnenie vyživovacej povinnosti vo vzťahu k maloletým deťom nebolo ohrozené. Z uvedených dôvodov súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku, keď ota maloletej zaviazal k plneniu vyživovacej povinnosti vo výške 100,- eur/mesačne.

23. Platobné miesto platenia výživného otca maloletého je určené k rukám matky maloletého dieťaťa a deň zročnosti otcovi maloletého je určený vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred.

24. Súd v ostatnej časti konanie zastavil s poukazom na ustanovenie § 29 ods. 1/ CMP z dôvodu čiastočného späťvzatia návrhu zo strany matky, čo do výšky výživného nad 100,- eur.

25. Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach. (§59 ods.1 CMP)

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1, 2 CSP,

(1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a/ neboli splnené procesné podmienky,

- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c/ rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávne obsadený súd,
 - d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.
- (3) Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.